På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (første afdeling)

vedrørende de spørgsmål, som er forelagt af Finanzgericht Rheinland-Pfalz ved kendelse af 24. november 1983, for ret:

Gennemgangen af sagens akter har intet frembragt, der kan drage gyldigheden af forordning nr. 1167/76 i tvivl.

Bosco Koopmans Joliet

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 13. november 1984.

Justitssekretæren
efter bemyndigelse

H. A. Rühl

Ekspeditionssekretær

G. Bosco

Formand for første afdeling

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT P. VERLOREN VAN THEMAAT FREMSAT DEN 27. SEPTEMBER 1984 [1]

Høje Domstol.

I den foreliggende sag har Finanzgericht Rheinland-Pfalz, 3. afdeling, forelagt Domstolen to præjudicielle spørgsmål, der endnu engang drejer sig om den komplicerede importordning, der gælder efter markedsordningen for vin, og de hermed forbundne problemer om, hvilken vekselkurs der skal anvendes. Af hensyn til en korrekt forståelse af sagens faktiske omstændigheder skal jeg i første afsnit i mit forslag til afgørelse behandle de relevante EF-bestemmelser.

1 — Oversat fra nederlandsk.

1. De relevante EF-bestemmelser

De væsentligste bestemmelser vedrørende den fælles markedsordning for vin findes i Rådets forordning nr. 816/70 (EFT 1970 I, s. 122). Ifølge forordningen må toldsaterne i.h.t. de enkelte positioner i den fælles toldtarif i princippet anses for at yde det interne marked en tilstrækkelig beskyttelse over for import af vin fra lande uden for Fællesskabet. Dette fremgår af den 4. betragtning til forordningen. For at undgå, at der alligevel opstår forstyrrelser som følge af import til unormalt lave priser, fastsættes der på grundlag af alle de foreliggende oplysninger en såkaldt tilbudspris franko grænse (jfr. forordningens artikel 9, stk. 2). Er denne pris, incl. tolden, lavere end referenceprisen, fastsættes en udligningsafgift (jfr. artikel 9, stk. 3). Der findes imidlertid to undtagelser fra denne hovedregel og altså to tilfælde, hvor opkrævning af en udligningsafgift kan undlades. For det første, når tredjelandet er rede til og i stand til at garantere, at man ved udførsler fra landet overholder referenceprisen, og for det andet i tilfælde af import af visse kvalitetsvine fra tredjelande. Denne sidste undtagelse skyldes, at der i mange tilfælde ikke er nogen risiko for, at prisen på kvalitetsvine ligger under referenceprisen. Begge undtagelser medfører altså, at de importerede vine ikke er omfattet af ordningen med referencepriser og udligningsafgifter (jfr. forordningens artikel 9, stk. 3, 2. og 3. afsnit).

I medfør af artikel 9, stk. 6, i forordning nr. 816/70 er der ved Kommissionens forordning nr. 1019/70 (EFT 1970 I, s. 263) udstedt bestemmelser til gennemførelse af ordningen med referencepriser og udligningsafgifter, der ligeledes indeholder en række undtagelsesregler. I den 6. betragtning til forordningen udtales det, at det for visse hedvine er uberettiget at opkræve en udlingsafgift på grund af disse vines priser. I overensstemmelse hermed er der i forordningens artikel 4, stk. 4, opregnet en række hedvine, som er omfattet af denne undtagelse, nemlig portvin, madeira, sherry, tokayer (aszu og szamorodni), samos og Moscatel de Setúbal.

I løbet af 70'erne indgik Fællesskabet en række samarbejdsaftaler m.m. med forskellige tredjelande, der blandt andet gav de pågældende tredjelande visse toldpræferencer ved import af vine til EF. Gennem disse præferencer blev risikoen for, at der opstod markedsforstyrrelser i Fællesskabet på grund af vinimporten naturligvis større. Derfor blev der ved Rådets forordning nr. 2506/75 (EFT L 256, 1975, s. 2) indført en indberetningsordning, hvorefter medlemsstaterne er forpligtet til at give Kommissionen underretning om alle de tilfælde, hvor der er indført vin til en lavere pris end Fællesskabets referencepris ekskl. den faktisk opkrævede told (dvs. referenceprisen franko grænse). I modsat fald ydes der ingen toldpræference (jfr. forordningens artikel 3, stk. 1).

I årene 1975 og 1976, som var præget af valutarisk uro, stødte ordningen imidlertid på visse vanskeligheder. Ifølge den fælles toldtarifs almindelige bestemmelser, pkt. C 3, blev omregningen af tolden til national valuta på daværende tidspunkt foretaget på grundlag af guldpariteten. Efter Rådets forordning nr. 475/75 (EFT L 52, 1975, s. 28) foretages omregningen af referencepriserne imidlertid på grundlag af de repræsentative

vekselkurser (de såkaldte »grønne« kurser). Da referenceprisen franko grænse i forordning nr. 2506/75 er defineret som Fællesskabets referencepris med fradrag af den faktisk opkrævede told, støder det på vanskeligheder at foretage en ensartet fastlæggelse af referenceprisen franko grænse, når omregningen af tolden sker på grundlag af gamle parikurser inden for landbrugssektoren, som ikke længere svarer til de faktiske forhold. Rådet besluttede derfor ved forordning nr. 1167/76 (EFT L 35, 1976, s. 42), at den repræsentative kurs også skulle anvendes ved omregningen af tolden.[1] Dette skete ved at erstatte bilaget til basisforordningen, forordning nr. 816/70, som indeholder en nærmere opregning af produkterne i den omhandlede pos. 22.05 C i den fælles toldtarif, med et nyt bilag. I dette bilag er optaget en fodnote c), som indeholder en undtagelse fra pkt. C 3 i de almindelige bestemmelser til den fælles toldtarif. Visse af positionerne i dette bilag, men ikke alle, indeholder så en henvisning til nævnte fodnote. Den position i bilaget, som vedrører de i den tidligere omtalte artikel 4, stk. 4, i forordning nr. 1019/70, angivne hedvine indeholder imidlertid ingen hevisning til fodnote c). Følgelig må omregningen af tolden antages at skulle foretages på grundlag af den gamle partikurs. Det var nemlig først ved Rådets forordning nr. 2842/76 (EFT L 327, 1976, s. 6) at den repræsentative kurs blev erklæret for anvendelig på disse vine. I perioden fra den 17. maj 1976 (ikrafttrædelsen af forordning nr. 1167/76) og den 16. december 1976 (ikrafttrædelsen af forordning nr. 2842/76) fandt den repræsentative kurs altså *ikke* anvendelse på de i sagen omhandlede vine.

1 — Forordning nr. 2506/75 var på det tidspunkt endnu ikke bragt i anvendelse, fordi der blandt andet på grund af de nævnte problemer endnu ikke var udstedt nogen gennemførelsesbestemmelser. Ved forordning nr. 1166/76 (EFT L 135, 1976, s. 41) blev ikrafttrædelsen af forordning nr. 2506/75 nemlig udsat til den 1. 7. 1976, samme dag som bestemmelserne i forordning nr. 1167/76 om at anvende den repræsentative kurs ved omregningen, trådte i kraft.

2. Tvisten og de forelagte præjudicielle spørgsmål

Inden for ovennævnte periode indførte Racke, sagsøgeren i hovedsagen i alt 217 507 liter tokayer hedvin under pos. 22.05 C III b) 2 i den fælles toldtarif. Toldsatsen for varer under denne position udgør 12 RE pr. hl. Toldkontoret beregnede indførselstolden til 43,92 DM pr. hl under anvendelse af den til Den internationale Valutafond anmeldte valutakurs (1 RE = 3,66 DM). Racke var imidlertid af den opfattelse, at den repræsentative kurs udgjorde 1 RE = 3,58 DM og at indførselstolden følgelig androg 42,94 DM pr. hl. (altså en forskel på lidt mindre end 1 DM pr. hl. og lidt mindre end 1 pfennig pr. liter).

Tvisten mellem Racke og Hauptzollamt Mainz blev indbragt for Finanzgericht Mainz, som har forelagt Domstolen følgende spørgsmål:

»1. Er forordning (EØF) nr. 1167/76 af 17. maj 1976 (EFT L 135 af 24. 5. 1976, s. 42) i strid med EØF-traktatens artikel 40, stk. 3, 2. og 3. afsnit, for så vidt den undtager tokayer under pos. 22.05 C III b) 2 i den fælles toldtarif fra anvendelsen af de repræsentative kurser, der gælder ved omregningen til national valuta (i dette tilfælde DM) af den i regningsenheder udtrykte toldsats, og for så vidt forordningen opretholder reglen under punkt C 3 i de almindelige bestemmelser i bilaget til forordning (EØF) nr. 950/68 af 28. juni 1968, I. del, afsnit I (EFT 1968 I, s. 265)?

2. Hvilke virkninger har dette i bekræftende fald for anvendeligheden af artikel 2 i forordning (EØF) nr. 2842/76 af 23. november 1976 (EFT L 327 af 26. november 1976, s. 2)? Kan i særdeleshed den enkelte borger i Fællesskabet forlange, at denne forordning anvendes med

tilbagevirkende gyldighed fra tidspunktet for ikrafttrædelsen af forordning (EØF) nr. 1167/76?«

3. Den mulige tilsidesættelse af EØF-traktatens artikel 40, stk. 3

Det fremgår af Finanzgericht's begrundelse for at forelægge de nævnte præjudicielle spørgsmål, at retten navnlig er i tvivl om gyldigheden af forordning nr. 1167/76, fordi der efter denne forordning gjaldt to kurser inden for det anførte tidsrum, nemlig parikursen og den repræsentative kurs.

Denne tvivl mener jeg forordningen selv bringer af vejen i betragtningerne. Det fremgår nemlig som ovenfor anført af den 4. betragtning, at navnlig ordningen med referencepriser støder på vanskeligheder, såfremt begge kurser anvendes på samme tid. Endvidere fremgår det klart af den 5. betragtning til forordningen — yderligere et argument til støtte for det anførte — at man fandt, at en ensartet anvendelse af referenceprisen blev nødvendig. Betragtningerne viser altså, at det først og fremmest skulle sikres, at ordningen med referencepriserne fungerede hensigtsmæssigt, hvorfor det også måtte anses for rigtigt at lade ændringen i omregningskursen finde anvendelse på de vine, der falder ind under referenceprisordningen. At også det bilag, som opregner varerne under pos. 22.05 C i den fælles toldtarif, bygger på dette princip, fremgår af den omstændighed, at det kun er for hedvinenes vedkommende, dvs. de vine, der ifølge forordning nr. 1019/70 er undertaget fra ordningen med referencepriser, at der ikke findes nogen henvisning til fodnote c). Disse vine var altså fortsat undergivet reglen i pkt. C, 3. i de almindelige bestemmelser til den fælles toldtarif. Der forelå altså virkelig en forskellig behandling af hedvine og de øvrige vine indenfor pos. 22.05 C. Ifølge formålet med nævnte forordning var denne forskel imidlertid begrundet med, at det ikke fandtes nødvendigt også at anvende den repræsentative kurs på hedvinene, og at fravigelsen af den fælles toldtarif dermed kunne holdes inden for så snævre rammer som muligt. Hertil kan jeg, selv om det måske er overflødigt, føje, at det i sig selv var velbegrundet at anvende reglen i pkt. C, 3. i FTT's almindelige bestemmelser inden for den pågældende periode, på trods af de indtrufne devalueringer og revalueringer. Jeg skal herom henvise til Domstolens dom i sag 248/80, Firma Gebrüder Glunz mod Hauptzollamt Hamburg-Waltershof (Sml. 1982, s. 197, jfr. præmis 24). Racke's argument om, at der forelå en forskelsbehandling i forhold til andre og lignende vine, holder altså ikke stik, idet ordningen med referencepriserne allerede fandt anvendelse på disse andre vine, således som blandt andet Rådet har fremhævet.

4. Forordning nr. 2842/76

Finanzgericht har i sine spørgsmål desuden henvist til forordning nr. 2842/76, i medfør af hvilken den repræsentative kurs blev bragt i anvendelse på de nævnte hedvine fra den 16. december 1976. Spørgsmålet om, hvorvidt der her foreligger en slags stiltiende tilbagevirkende gyldighed, kan efter min opfattelse uden videre besvares benægtende. Ifølge fast retspraksis er dette kun muligt, når forordningen direkte tilsigter dette (jfr. herved blandt andet Domstolens dom i de forenede sager 212-217/80, Sml. 1981, s. 2735, præmisserne 9 og 12). Udvidelsen af anvendelsesområdet for den repræsentative kurs er i denne forordning begrundet med, at

anvendelsen af to forskellige vekselkurser for produkter under pos. 22.05 C kunne føre til konkurrencefordrejninger. Denne begrundelse var imidlertid ikke den samme som Kommissionen anførte i sit forslag til forordningen (jfr. EFT C 263, 1976, s. 2), idet den heri benægtede, at der allerede var indtrådt sådanne konkurrencefordrejninger.

Denne begrundelse viser, at det klart ikke længere var muligt at anvende den almindelige bestemmelse C 3 i FTT, som man i begyndelsen havde forsøgt, og hvilket nu efterfølgende endog viste sig at være mindre rigtigt. Dette indebærer imidlertid ikke uden videre, at forordning nr. 1167/76 må anses for retsstridig. Det kan nemlig meget vel tænkes, at myndighederne på grundlag af de foreliggende omstændigheder træffer en beslutning, som på baggrund af senere indtrufne omstændigheder viser sig at måtte ændres. Dette fastslog Domstolen i dommen i sag 43/72, Merkur (Sml. 1973, s. 1055, jfr. præmis 24, 2. afsnit). Den tilføjede i den forbindelse, at det måtte undersøges, om den pågældende institution havde »ladet sig lede af betragtninger, som ikke var åbenbart fejlagtige«. Som tidligere anført under pkt. 3 i mit forslag til afgørelse kan dette ikke antages at have været tilfældet i den foreliggende sag.

5. Forslag til afgørelse

På grundlag af det anførte skal jeg sammenfattende foreslå Domstolen at besvare de af Finanzgericht Rheinland-Pfalz forelagte spørgsmål på følgende måde:

»Der er under sagen intet fremkommet, som kan drage gyldigheden af Rådets forordning nr. 1167/76 i tvivl.«